

Neslužbena prečišćena verzija Zakona o političkim organizacijama sadrži: Zakon o političkim organizacijama (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 12/02), i izmjene i dopune Zakona o političkim organizacijama (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, brojevi: 19/07, 02/08).

ZAKON O POLITIČKIM ORGANIZACIJAMA (Neslužbena pročišćena verzija)

TEMELJNE ODREDBE

Članak 1

Ovim zakonom se uređuje način ostvarivanja slobode političkog organiziranja i djelovanja i uvjeti i postupak osnivanja, registracije i prestanak rada političkih organizacija čije je sjedište u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Distrikt).

Članak 2

Građani se slobodno politički organiziraju i djeluju i u tom cilju mogu osnivati političke organizacije.

Članak 3

Političkim organizacijama se, u smislu ovoga zakona, smatraju organizacije koje građani slobodno osnivaju i u koje se dragovoljno udružuju radi ispoljavanja svojih političkih ideja i ostvarivanja svojih političkih ciljeva.

Članak 4

Nije dozvoljeno osnivanje i djelovanje organizacija čiji su politički ciljevi izraženi u statutu, programu ili nekom drugom aktu, usmjereni na ugrožavanje općeprihvaćenih principa demokratske vladavine i Ustavom Bosne i Hercegovine zajamčenih prava i sloboda.

Članak 5

Političke organizacije se ne mogu osnivati niti djelovati u institucijama Distrikta.

Članak 6

Rad političkih organizacija je javan, a javnost rada se osigurava dostupnošću statuta i programa organizacije, kao i održavanjem javnih skupova, priopćenjima za javnost, konferencijama za novinstvo i na drugi pogodan način.

Statutom političke organizacije se utvrđuju slučajevi u kojima organi organizacije mogu isključiti ili ograničiti pristup javnosti svom radu.

Političke organizacije su dužne omogućiti uvid ovlaštenim organima u njihovu djelatnost, a posebno u dokumentaciju koja se odnosi na financiranje.

Članak 7

Političke organizacije imaju status pravne osobe.

Status pravne osobe stječe se upisom u sudski registar.

Članak 8

Političke organizacije se mogu baviti gospodarskom i drugom djelatnošću sukladno zakonu.

Članak 9

Na saveze i druge oblike udruživanja političkih organizacija primjerno se primjenjuju odredbe ovoga zakona.

Članak 10

Politička organizacija osnovana sukladno ovom zakonu, može se udružiti s drugim političkim organizacijama ili se može učlaniti u međunarodnu organizaciju, osim onih čije djelatnosti nisu sukladne članku 4. ovog zakona.

OSNIVANJE

Članak 11

Političku organizaciju može osnovati najmanje 300 punodobnih osoba.

Svaki punodobni građanin može, pod jednakim uvjetima, postati član političke organizacije.

Članak 12

Osnivači i članovi političkih organizacija mogu biti samo državljani Bosne i Hercegovine.

Članak 13

Politička organizacija osniva se na skupštini osnivača na kojoj se donosi odluka o osnutku, statut i program.

Članak 14

Odluka o osnivanju sadrži:

- 1) imena osnivača s njihovim potpisima;
- 2) naziv i sjedište političke organizacije;
- 3) ciljeve političke organizacije;
- 4) ime i prezime osobe koja je ovlaštena za poduzimanje radnji vezanih za upis u sudski registar.

Članak 15

Statut sadrži, osobito, odredbe o:

- 1) političkim ciljevima i načinu njihovog ostvarivanja;
- 2) nazivu i sjedištu;
- 3) unutarnjoj organizaciji;
- 4) uvjetima i načinu učlanjivanja i prestanku članstva, pravima i obvezama članova;

- 5) organima i njihovim pravima, obvezama i odgovornostima, načinu djelovanja i odlučivanja, te biranja i smjenjivanja organa i lidera;
- 6) zastupanju i predstavljanju;
- 7) načinu stjecanja, uporabe i raspolaganja sredstvima, kao i odgovornosti osoba odgovornih za svaku od tih aktivnosti;
- 8) osiguranju javnosti rada, kao i slučajevima isključenja ili ograničenja pristupa javnosti;
- 9) udruživanju u saveze i druge oblike udruživanja političkih organizacija;
- 10) načinu donošenja, izmjena i dopuna statuta;
- 11) prestanku rada.

REGISTRACIJA

Članak 16

Političke organizacije se upisuju u registar političkih organizacija koji vodi Osnovni Sud Distrikta (u daljnjem tekstu: registarski sud).

U registar se upisuju podatci o osnivanju, nazivu i sjedištu, pravnom statusu, ciljevima, djelatnostima, imenima osoba ovlaštenih za zastupanje, kao i podatci o drugim činjenicama bitnim za status političke organizacije kao pravne osobe.

Pravosudno povjerenstvo Distrikta će donijeti detaljne propise o načinu vođenja registra.

Članak 17

Zahtjev za upis u sudski registar mora se podnijeti u roku od 15 dana od dana osnivanja političke organizacije.

Uz zahtjev se podnosi odluka o osnivanju, statut i program političke organizacije.

Ako sud utvrdi da neki od akata iz prethodnog stavka nije u skladu s ovim zakonom ili da zahtjev za upis ima nedostatke zbog kojih sud ne može postupiti, upozorit će na to podnositelja zahtjeva i odrediti rok za otklanjanje nedostataka, koji ne može biti kraći od 15 dana ni dulji od dva mjeseca.

Ako sud utvrdi da politička organizacija, koja podnosi zahtjev za upis u registar, sadrži u svom nazivu bitna obilježja neke druge političke organizacije, koja je već upisana u sudski registar, upozorit će na to podnositelja zahtjeva i odrediti mu rok za otklanjanje ovog nedostatka, koji ne može biti kraći od 15 dana ni dulji od dva mjeseca.

Članak 18

Prilikom razmatranja prijava za registraciju političkih stranaka, ovlašteni suci moraju se uvjeriti da:

Članovi centralnih statutarnih organa političkih stranaka, kao što su predsjedništvo, glavni ili centralni odbor, savjetodavni odbori ili savjeti, sudovi časti, te sve druge osobe ili organi kojima su dana ovlaštenja prema statutu stranke, ili su im statutom organi stranke povjerali mandat da zastupaju stranku, su na odgovarajući način izabrani u skladu s statutom od ovlaštene skupštine ili organa stranke, te da bilo kojem članu takvih organa ili osobama na taj način ovlaštenim nije zabranjeno obavljanje stranačke funkcije u skladu sa zakonom uključujući i odluke Visokog predstavnika.

Članak 19

Sud je dužan da o zahtjevu za upis odluči u roku od 15 dana od dana prijema zahtjeva.

Ako su ispunjeni uvjeti za upis utvrđeni ovim zakonom, sud će donijeti rješenje o upisu političke organizacije u sudski registar.

Prije donošenja rješenja o upisu u sudski registar, politička organizacija može obavljati samo djelatnosti iz članka od 11. do 14. ovoga zakona.

Članak 20

Sud će rješenjem odbaciti zahtjev za upis u registar ako podnositelj zahtjeva u određenom roku ne otkloni nedostatke.

Sud će odbiti zahtjev za upis ako utvrdi da je politička organizacija osnovana protivno ovom zakonu.

“Rješenje kojim je odlučeno o zahtjevu za upis dostavlja se podnositelju zahtjeva i tužitelju Distrikta.”¹

Članak 21

Ako politička organizacija izmijeni ili dopuni statut ili program, ili ako je došlo do promjene podataka koji su upisani u registar, politička organizacija dužna je obavijestiti sud u roku od 15 dana od dana nastalih promjena i dostaviti sudu izmijenjene podatke, odnosno akte kao i zapisnik sa sjednice na kojoj su usvojeni.

Članak 22

“U postupku registracije političkih organizacija primjerno se primjenjuju odredbe Zakona o registru poslovnih subjekata u Brčko distrikta BiH („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj:15/05).”²

PRESTANAK RADA

Članak 23

Politička organizacija prestaje s radom:

- 1) odlukom organa utvrđenog statutom;
- 2) ako se članstvo političke organizacije smanji ispod 50 članova;
- 3) ako ne obavlja djelatnosti utvrđene statutom u razdoblju duljem od jedne godine;
- 4) ako je političkoj organizaciji zabranjen rad sukladno zakonu.

Članak 24

Zahtjev za brisanje političke organizacije iz sudskog registra, zbog razloga iz točki 1 i 2 prethodnog članka, podnosi osoba koja je ovlaštena za zastupanje organizacije u roku od 15 dana od dana nastupanja razloga.

¹ Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o političkim organizacijama (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH broj: 19/07)

² Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o političkim organizacijama (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH broj: 19/07)

“Zahtjev za brisanje političke organizacije, zbog razloga iz točke 3, prethodnog članka podnosi tužitelj.”³

³ Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o političkim organizacijama (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH broj: 19/07)

Članak 25

Političkoj organizaciji će se zabraniti rad i brisat će se iz sudskog registra ako organizacija svojim aktima ili djelovanjem ugrožava vrijednosti utvrđene u članku 4. ovoga zakona.

“Postupak za zabranu rada političke organizacije pokreće se na zahtjev tužitelja, a odluku o zahtjevu donosi registarski sud.”⁴

Članak 26

“Ako je podnesen zahtjev za zabranu rada političke organizacije, sud će u roku od 8 dana održati premetačinu na koju će pozvati tužitelja i predstavnika političke organizacije. Premetačina će se održati i ako se jedna od uredno pozvanih strana ne odazove pozivu, a na to je izričito upozorena.”⁵

Članak 27

“Ako ovim zakonom nije drugačije određeno, u postupku zabrane rada političke organizacije se primjereno primjenjuju odgovarajuće odredbe Zakona o krivičnom postupku („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH,” brojevi: 10/03, 48/04, 6/05 I 12/07).”⁶

FINANCIRANJE

Članak 28

“Političke organizacije se financiraju sukladno Zakonu o financiranju političkih stranaka iz proračuna Brčko distrikta BiH.”⁷

NADZOR

Članak 29

Nadzor nad zakonitošću rada političkih organizacija vrše institucije Bosne i Hercegovine i Distrikta u okviru svojih ovlasti utvrđenih zakonom.

KAZNENE ODREDBE

Članak 30

Novčanom kaznom od 10.000 KM kaznit će se za prekršaj politička organizacija:

- 1) ako ovlaštenom organu ne omogući uvid u djelatnosti organizacije;
- 2) ako u roku od 15 dana od osnivanja ne podnese zahtjev za upis u sudski registar;
- 3) ako otpočne s djelovanjem prije upisa, osim djelatnosti iz članka od 11. do 14. ovoga zakona;

⁴ Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o političkim organizacijama (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH broj: 19/07)

⁵ Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o političkim organizacijama (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH broj: 19/07)

⁶ Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o političkim organizacijama (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH broj: 19/07)

⁷ Zakon o izmjeni Zakona o političkim organizacijama (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH broj: 02/08)

4) ako postupi protivno odredbi članka 20. ovoga zakona.

Za prekršaj iz prethodnog stavka kaznit će se i odgovorna osoba u političkoj organizaciji novčanom kaznom od 1.000 KM.

Članak 31

Novčanom kaznom od 500,00 KM kaznit će se za prekršaj ovlaštena osoba političke organizacije ako ne postupi po odredbi članka 23. stavak 1. ovoga zakona.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 32

Političke organizacije čija su sjedišta u Distriktu, a koje su registrirane u Federaciji BiH ili Republici Srpskoj (u daljnjem tekstu: „entiteti.”), dužne su podnijeti zahtjev za registraciju po odredbama ovoga zakona u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

Političke organizacije sa sjedištem u jednom od entiteta, a koje imaju ured u Distriktu, dužne su registarskom sudu prijaviti adresu ureda u Distriktu, u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona. Uz prijavu se podnosi ovjerena kopija rješenja o upisu u registar ovlaštenog entitetskog organa.

Političkoj organizaciji, koja ne postupi po odredbama stavaka 1. i 2. ovoga članka, bit će zabranjen dalji rad na teritoriju Distrikta. Postupak za zabranu rada pokreće se i sprovodi u skladu sa odredbama od 24. do 26. ovoga zakona.

Članak 33

Pravosudno povjerenstvo Distrikta će donijeti propise iz člana 16. u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

Članak 34

Ovaj zakon stupa na snagu 3. listopada 2002. Godine, a njegove izmjene i dopune 17. srpanj 2007. godine i 20. veljače 2008. godine.